

hudebník chodí po pódiu, si vlastně míchá zvuk ostatních nástrojů, které potřebuje slyšet.

•**Pokud je zvuk nástrojů na pódiu vyladěn** (tzn. komba nejsou na úrovni 10), **pak s tím zvukař má nejmíň práce** a dosahuje při zvučení nejlepších výsledků za velice krátkou dobu.

•**Zvuková zkouška by se měla skládat z písničky, kterou kapela hraje.** Ta píseň prezentuje jejich zvuk a nemusí se stát, jako jednou nám, že jsme dali píseň od Deadů, čímž nám zvukař nastavil jiný zvuk, než byl zbytek koncertu a nástroje se nám pak zvukově mlátily.

Typické chyby při zvučení:

•**Lampové zesilovače** – mají tu nevýhodu, že musí hrát nahlas. To se může krutě vymstít, když se hraje v malých nebo špatně odhlučněných klubech - zvuk se mlátí a bolí uši.

•**Příliš slabá komba** - Výhoda slabých komb je ta, že jsou malá a lehká. A nevýhoda: že nejsou slyšet (typicky 30W komba pro akustickou kytaru v rockové kapele). To se nechá dořešit odposlechy, ale většinou se naráží na jejich výkonový limit. A to je problém, protože si zvukař dobrovolně svoji vlastní odposlechovou bednu nezničí a suše oznámí: "Víc už to nejde!"

•**Odposlechy pro nástroje** - Odposlechy by se měly používat jen pro zpěv a nástroje, které nemají komba. Používání odposlechů pro kytary apod. je chůze po tenkém ledě, protože se s oblibou rozvazbují a to se podepíše na výkonu kytaristy, který pak musí poodejít, čímž se přestává slyšet, a proto přijde blíž a začne znovu vazbit.

Chyby u zpěvu

•**Naučit se zpívat** - Nejde mi o čistotu, ale o techniku. Jde o to, aby ze zpěváka našel tzv. teplý vzduch. Tím se dá velice rychle dostat do stavu, kdy je mikrofon vybuzen na maximum, aby alespoň trochu snímal ten pokus o zpěv, čímž začne snímat i zvuk z okolí - zejména z odposlechů a výsledek je vazbení. Častá to chyba.

•**S každou bednou se dá hýbat** - Již jsem zmínil a zmíním znova, pokud se zpěvák neslyší, nechť si pododstoupí tam, kde už slyší, nebo si tu bednu, kterou potřebuje slyšet, natočí na sebe.

•**Nikdy nedžet mikrofon za snímací hlavici** - (to je ta bambulka na konci mikrofonu z jehož druhého konce vede kabel). Většina mikrofonů má v té hlavici vedle hlavního snímání zpěvu také extra snímání rušení, které se pak od zpěvu odečte a tím vyčistí snímání zpěv - a to je umístěno právě po bocích té hlavičky. Pokud se drží mikrofonu za hlavici, pak mikrofon nebude mít možnost snímat okolní rušení, a tím přestane být slyšet zpěv.

Závěr: Zvukař není bůh

Zvukařovo umění má své hranice a tou je zkušenost a peníze, které do aparatury vrazil. Pokud mu kapela bude házet svým undergroundem klacky pod nohy, pak on s tím moc neudělá, navíc je to nefér i pro následující kapely, které budou hrát. Jeho aparatura má své výkonové a technické meze, které se ale odráží v ceně zvučení. Akce, co tak běžně děláme, vyžadují spolupráci kapely a zvukaře, protože to je za tyhle prachy. Pokud někdo potřebuje jiný přístup, musí zvolit jiného zvukaře a ten si podle toho vybavení zpravidla řekne jiné peníze. Pak je ovšem problém, aby se na něj během koncertu vybralo. Čímž se uzavírá další začarovaný kruh, jehož jmenovatelem jsou zase čas a peníze.

Popsal jsem několik postupů, jako motivaci. Přirozeně můžete tyto postřehy ignorovat, a nebo na koncertech sledovat, kdo takové chyby dělá. Někdy je to celkem sranda, a navíc se můžete bavit spolu se zvukařem, který tyhle chyby zná taky, a podle toho se taky šklebí.

Krtek

Zprávičky

•6.1. v pátek v Modré Vopici od 19:00 se koná K+M+B párty. Vystoupí ART-VOX, A-BOMB, HLINÍKOVÉ LOPATKY DĚDEČKA PIPÝNA A NOUZE. Vstup 50,- a rum 20,- (www.modravopice.eu).

•Příští Kozí mejdan v Milkovicích od 1.-5. srpna 2012. Je tu prostor pro hraní, autorské čtení, divadlo a jiné umělecké aktivitivy. Samozřejmě po domluvě se Standou. www.kozy.cz

Konec světa Sofie a Petra

Petr krácel pomalu po schodech dolů. Vesele si pískal, pokuřoval, strkal ruku do kapsy. Dělal, jako by se tam nahoře, v posledním patře panelového domu, nic nestalo. Extáze života. Koktejl sexu s jemnou dávkou smrti. Jen v bílé košili, a jemných hedvábných kalhotách, boty značky Salamandr. Krokodýlí styl se od osmdesátých let dost změnil, ale stále platilo, že jej nosili jen ti nejdravější lovci.

Ohnivá bouře na obloze. Lidé křičí a zahánějí strach, jiní řvou bolestí. Výbuch za výbuchem, země se otřásá a čas Země pomalu tiká svoje poslední taky.

Mladá blondýnka sedí v houpacím křesle a na tu zkázu hledí s úžasem v očích, hubou dokořán. Nádherná scenérie utrpení za sklem v „Domě nedotknutelnosti“ se jeví jako jeden z výtvarných skvostů minulosti. Jeden z těch, co se nedají koupit v žádné aukci. Blondýna s krvavě rudými ústy se mlsně olizuje a v křesle vrtí, jako ta nezvrácenější kočka.

7. číslem do dalších dní

Tak 7, post-silvestrovká vlna šprýmů na téma konec světa se přelila do běžného týdne a letem-světlem se stvořilo nové číslo Nájezdu. Článků se sešlo dost a tím Vám chci poděkovat za příspěvky.

Minulý týden ještě vládly rozpaky nad Detailovým příspěvkem na téma kytary v Králi Jiřím. Nevím, jestli se všichni dobrali stejné odpovědi, ale každopádně, jedno shrnutí se mi líbilo nejmíň: Naše setkání nejsou určena pro hraní na kytaru, ale nikdo se zlobit nebude, když se na ni bude hrát.

Jinak o čem dneska psát? Včera umřel Josef Škvorecký, který mi je blízký snad tím, že se narodil v Náchodě, kousek od místa, kde jsem bydlel. Nebo třeba je výročí úmrtí Phila Lynotta, který dnes na den přesně v roce 1986 na základě svého životního stylu (heroin) vydech naposledy. A opět soutěž: Kdo ví, v jaké kapele Phil Lynott - basák z Irska hrál, tak první 2 mají u mě ruma! (PS: Sólové projekty neplatí!) *Krtek*

Měli sousedy a ti měli malého chlapce Tonda. Občas si Tonda hrával na zahradě „Domu nedotknutelnosti.“ Na co si hrával? Nikdo přesně nevěděl a nikdo ani nevěděl, jak se na zahradu dostával, každopádně si tam hrával a Sofie jej často mohla vidat skrz velké skleněné okno, kterým tak často koukala na svět. A on věděl, že se dívá a možná si hrával kvůli ní... kvůli tomu, aby se Sofie měla na co koukat. Nutno podotknout, že Sofie byla spíše jeho hrami znuděná, tak je hnal často do extrémů. Svlíkal se a běhal po zahradě, tloukl se přitom pěstmi do břicha a řval v tanzanzštině gorilí chorály. To Sofii zajímalo, jenže i tyto obsécní pohledy ji dokázaly znudit.

Tonda teď tloukl pěstmi do skla, vlasy mu hořely a tvář měl zkřivenou hrůzou přicházející smrti. Zkroucen v agonii shořel na dlaždicích před oknem. Nejlepší pohled, který mohl Sofii kdy nabídnout.

Zvedla se z křesla a šla si smíchat další drink... další Extázi života. Onen koktejl smrti s jemnou

dávkou sexu.

Střecha panelového domu rozehrátá letním sluncem. Pod střechou byt, ve kterém se bijí dvě do sebe zaklíněná těla milenců. Pot z vedra, pot z pohybu. Hluboké vzdechy slasti, vyčerpání a bolesti. Peter nahoře, dívka z televizního pořadu Marmeláda dole. Skoro vysílená dívka si se sebou nechá dělat, co se komu chce a už jen odevzdaně zírání nahoru, na strop. Bílá omýtková barva červená a místy černá. Strop se škvaří a začíná hořet. Dívka chce rvát, ale Peter ji tvrdě zacpe ústa rukou. Kousne

Komiks je převzat z časopisu Umělec 2/2008 str. 61

Hostem večera - Robert Schismický

Robert Schismický seděl v hospodě U koně a pokuřoval dlouhou startku. Přemýšlel o otázkách, které mu zanedlouho předloží redaktor Sovětsko-Zednářských listů kulturních. Nenáviděl rozhovory nadevše v životě, bohužel vládní moc po něm jakožto po autorovi aktivním požadovala jakýsi komentář ke kulturnímu dění v království a vůbec. U starého pultu si ještě stihl objednat pivo a pak už zahlédl v kamenných futrech menší postavu s upocenými vlasy na připlešlém čele. Byl to redaktor Emil Machuňka, který teď přes ojínně brýle švidral do lokálu. Schismický na něj od pultu zamával, ale Machuňka ho neviděl, začal se už trošičku strachovat, že přišel do špatného lokálu. Nakonec ho ale postarší autor chytil za rukáv a pozdravil ho.

„Á, dobrý den! Už jsem se začal bát, že jsem si spletl hospodu.“

„Pojďme, posadíme se.“ přistrčil Schismický redaktorovi židli.

„Uf, cesta byla poměrně namáhavá, to víte je

ho. Silně se do něj zasekne zuby a nepouští. Peter se pousměje a jí ztéká krev z jeho dlaně přímo do pusy. On ani necekne,...ona vysíleně omdlívá... střecha hoří... Petr se udělá.

„Sofie?“

„Petře?“

„Kde budeš, až se bude svět hroutit?“

„V houpacím křesle, koukat se do zahrady. A ty?“

„Já? Asi si to budu rozdávat s rabínovou dcerou.“

Ondřej Zais

hrozné horko. Pane vrchní, pivo!“ Na toto však Machuňkovi nikdo neodpověděl, jen se v nálevně rozhostilo trapné ticho.

„Musíte k baru, tady se neroznáší!“ došlo po chvíli Robertovi, a tlumeným hlasem poučil Emila.

„Pěkně nepřijemnej tenhle černocho, nebo Asiat, nebo kdo to je za tím barem.“ prohlásil rozčarovaný redaktor. Nemohl pochopit proč Robert Schismický autor tolika knižních skvostů tráví čas v takovéto špeluni. Děsilo ho to.

„Takže na zdraví!“ chopil se půllitru Schismický a přihnul sobě půlkou piva. Nervózní redaktor vytáhl z kožené aktovky předtištěné papíry a malý diktafon, potom si maličko srknul piva.

„Takže tedy, můžeme začít?“ V diktafonu se roztočila kazeta a Schismický si zapálil další startku.

REDAKTOR: „Na začátek byste mohl čtenářům malinko představit svoje dílo.“

SCHISMICKÝ: „Řada příhod Inspektora Kobronda

a Zpěvy kober nebeských.“

REDAKTOR: „Mohli byste to trošičku rozvést? Třeba více obecněji, o čem vaše dílo pojednává?“

SCHISMICKÝ: „Ne!“

REDAKTOR: „Aha, dobře tedy přejdeme k další otázce: Kde nejradyji tvoříte, tedy myslím, přemýšlíte, a nebo píšete?“

SCHISMICKÝ: „Tady.“

REDAKTOR: „Nikde jinde?“

SCHISMICKÝ: „Ne.“

Schismický se najednou napřimil a zhluboka se nadechl. Ve chvíli, kdy se mu redaktor podíval do očí, tak se mu bulvy protočili jako panence a Robert se zvrátil na židli a ležel teď na zemi.

Z jeho úst, které byly najednou celé od žluto-oranžové pěny, velice pomalu vycházelo jedno jméno, které redaktor Machuňka znal stejně dobře jako Schismického čtenáři. To jméno bylo „K - O - B - R - O - N - D - O“.

Alfréd Rozvařil

Připravujeme koncert 2. díl

V minulém díle jsme si shrnuli otázky k organizaci koncertu. Nyní budeme pokračovat zvучením. Jelikož naše akce jsou nízkorozpočtové, je třeba počítat s jistými kompromisy, aby se docílilo i v takových podmínkách dobrého zvuku.

V klubu

Koncert si řídí zvukař. Navíc je nutné si uvědomit, že kapela si dělá 90% zvuku, zvukařova práce je těch 10%. Z tohoto poměru je jasné, že je potřeba ošetřit co nejvíce chyb na straně kapely.

ZVUKAŘ POTŘEBUJE VĚDĚT:

• **Kolik je kapel?** I zvukař je člověk, a tak si chce toho připravit co nejvíce, ať kapelám nepřekáží.

• **Co mají kapely za nástroje?** Tedy, co bude potřeba ozvučit – většinou se jedná o problémy s dechovými nástroji, akustické kytary, bonga, 32členný pěvecký sbor apod.

• **Zjistit, kdo všechno v kapele zpívá?** Neboli kolik si má připravit mikrofonů.

• Pokud se zvučí všechny nástroje, pak je nutné zjistit, **jaké jsou výstupy z komba?** Většinou majitel komba ví, které to jsou, běžně: jack nebo XLR, nebo žádný výstup. Zvukař se podle odpovědi zařídí.

Tímto by měly být problémy z velké části dopředu ošetřeny.

Zvучení

Téma ožehavé jako samotné kopnutí do vosího hnízda. Je to klasický problém: slyšet a být slyšen. Každý to má jinak a každý to umí nebo kazí po svém. Kdo si dupne, dostane lepší zvuk, nebo naopak drží hubu a diví se, proč to znělo nahovno, případně se ozve a tím je naopak všeobecně považován za blba (obojí jsem si na vlastní kůži zažil). Zde je každá rada drahá, protože při zvучení hudebník vchází do několika začarovaných kruhů a nalezení rovnováhy si žádá určité zkušenosti (a stejně dřív nebo později to sklouzne k otázce peněz, kolem které se to, ač skrytě, tak neustále, točí). Proto se omezím jen na zkušenost Hliníkových lopatek a tyto postřehy berte jako motivaci, co dělat a co už vím, že se mi neosvědčilo.

• **Zvukař je na straně kapely**, taky si chce ten koncert užít, proto má připomínky (vesměs praktické a nepříjemné). Počítejte s tím.

• **Postavit si správně komba na pódiu.** Komba musí být nasměrována tak, aby je slyšeli všichni na pódiu. V centru jsou bicí a okolo nich jsou komba nasměrovaná tak, aby je slyšeli ti, kteří je potřebují slyšet. Pokud to tak není, je potřeba si ta komba přestavět lépe, nezávisle na tom, jestli k nim jsou již přistavené mikrofony nebo ne.

• **Během hraní se musí všichni slyšet.** Toho se docílí tím, že nejužvanější nástroj se ztlumí. Neplatí to, že ostatní hrajou hlasitěji, tím si akorát kapela v dobré víře zkazí zvuk.

• **Pokud se někdo z hráčů neslyší, necht' si dá komba na židli.** Tím přidá komba 3dB na hlasitosti, nebo se komba opře, aby mířilo na hudebníka, případně se provede obojí.

• **Nejlépe je začít od bicích, ty se ztlumují nejhůř.** Pokud nejsou podmínky na to, aby se nástroje hlasitostně sladili s bicími (slabá aparatura, malá koncertní místnost, špatná akustika), pak se musí bubeník naučit do nich tolik nemlátit. Pokud to ignoruje, kazí to celé kapele, diváci si stěžují, že je bolí uši apod. Buď bude kapela obsazovat velké sály, kde se to ztratí, nebo se bicí ztlumí.

• Když jsou nástroje správně rozmístěny, tím jak